

НАЦИОНАЛЕН БОРД ПО ТУРИЗЪМ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Брой 302 / 2023 г.

за периода 14 – 20 октомври, 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Новини от Национален борд по туризъм.....	стр. 2
Новини от членове на НБТ.....	стр. 3
Новини от други НПО, свързани с Туризъм.....	стр. 4
Местни новини.....	стр. 5
Международни новини от България и света.....	стр. 8

Редактор: Иван Атанасов

Новини от Национален борд по туризъм

Националният борд по туризъм предлага на Министерството на туризма създаване на комуникационен щаб във връзка с конфликта в Близкия изток

Националният борд по туризъм следи с тревога развитието на конфликта в Близкия изток в резултат на терористичната атака към Израел на 7 октомври 2023 г. На лице е тенденция за задълбочаване на напрежението и разширяване на периметъра от засегнатите страни чрез провокации към Белгия, Франция, Германия, Турция и други.

За съжаление до този момент Министерството на туризма не е инициирало провеждане на Заседание на Националния съвет по туризъм или работна среща, на която да бъде обсъдено развитието на кризата от гледна точка на интересите и проблемите на българския туристически бизнес.

Сигурността е фундаментална предпоставка за туристическата индустрия и тази политическа конфронтация има пряко негативно отражение към нормалните процеси, свързани с индивидуалните и организирани пътувания. Туристическият сектор в България вече е засегнат двупосочно развиващата се проблемна ситуация: от една страна -практическата невъзможност да бъдат осъществени планираните пътувания на израелски туристи към България и от друга страна - несигурността на българските граждани по отношение на планираните пътувания към страните от засегнатия регион.

Националният борд по туризъм предлага на Министерството на туризма създаване на комуникационен щаб от подготвени експерти, които са способни адекватно, интелигентно и професионално да комуникират по темата в защита на обществения интерес.

Предложението се подкрепя и отасоциираниите партньори на НБТ: Българска асоциация на заведенията, Българско конгресно бюро и Българска туристическа камара.

[Повече информация](#)

Новини от членове на Национален борд по туризъм

Проф. д.ик.н. Стоян Денчев получи Почетния знак на президента Румен Радев

Българското общество високо цени хората, посветили се на развитието ни като модерна държава с богата духовност и традиции и церемонията по удостояване с Почетния знак на президента е израз на тази признателност. Това заяви държавният глава Румен Радев по време на церемония в Гербовата зала на „Дондуков“ 2, на която с Почетния знак на президента бяха удостоени изявени дейци на културата, образованието и науката, сред които и проф. д.ик.н. Стоян Денчев, преподавател и учен, за неговия значим принос за развитието и модернизацията на висшето образование и по повод неговата 70-годишнина. Проф. Стоян Денчев е и Председател на Контролния съвет на Сдружение Национален борд по туризъм.

Държавният глава посочи, че уважаваните лауреати, предложени за отличие от многобройни и авторитетни инициативни комитети, допринасят за напредъка и прославата на страната ни далеч отвъд нейните предели. „Вярвам, че Вашето отговорно отношение към просперитета на обществото ни, към развитието на знаещи, можещи, здрави и духовно богати млади хора не само ви свързва и обединява, но е и цел и отправно начало на вашите многобройни последователи“, заяви още президентът Румен Радев.

[Повече информация](#)

Новини от други НПО, свързани с туризъм

8-ми Хотелски форум в София

Туризмът може и трябва да не е само витрина, а визитна картичка, не само рецепция, а фронт офис на страната ни. Това заяви министърът на туризма Зарица Динкова на откриването на Осмото издание на Хотелски форум 2023 в София. В него се включиха над 400 собственици и мениджъри на хотели,

туроператори, представители на авиокомпаниите, летищни оператори и доставчици.

Съорганизатор на Хотелския форум е Българската асоциация на професионалистите в мениджмънта на хотели (ВАНЕ) – професионална организация, чиито членове управляват хотели в страната с общо над 20 000 стаи в категории 3, 4 и 5 звезди.

„Искаме да работим с всеки регион, с всяка община, с всяка професионална общност за решаването и на кадровите проблеми, с кризата в професионалната подготовка на персонала, с капана на средните доходи, средното качество и средните резултати. Искаме като институция да сме полезни и за тези, които в момента създават нови условия, нови услуги, нови решения. Създават нови проекти и развиват нови поддестинации“, отбеляза министър Динкова.

Тези политики могат да бъдат подпомогнати с приемането на Програмата финансиране на маркетингови дейности на туристически услуги, която вече стартира пилотно в Черноморските общини, подчерта министър Динкова.

„Това е стъпка към активно партньорство с Вас - представителите на реалния бизнес, с туроператорите, с общините и летищата. Чрез нея ще отстраним тежестта на посредничеството. Показваме политическа воля за повишаване на конкурентоспособността и реално развитие в посока децентрализация“, каза Динкова..

[Повече информация](#)

Национални и регионални новини от България

Столична община въвежда системата Holler в туризъм

Дигиталната платформа Holler се въвежда чрез ОП „Туризм“ и ще дава обратна връзка с туристите в София. Иновативната система позволява на гостите на столицата да оценят престоя си, да споделят какво ги води в София, да дадат мнение за различни културни обекти, ресторанти, събития, които са посетили. Платформата за обратна връзка с туристите работи чрез QR – кодове, поставени в Туристическите информационни центрове и на всички бланки на отдел „Категоризация и контрол“ в ОП „Туризм“.

На туристическия бранш в София също се предоставя възможност да използва системата Holler и чрез обратна връзка да дава мнения, препоръки и предложения, за развиване на туристическия потенциал на града.

Информацията от дигиталната платформа Holler ще помогне да се подобри съществуващият туристически продукт в София, да се създаде нов, за да се превърне столицата в още по-атрактивна и желана туристическа дестинация.

[Повече информация](#)

С европейско финансиране ще се модернизира пътна мрежа от Бургас до границата с Турция

Три институции си партнират по пилотна инициатива за подобряване на мрежовата транспортна свързаност в Югоизточния регион на страната с финансиране от управляваната от Министерството на регионалното развитие и благоустройството Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

Агенция „Пътна инфраструктура“, Община Бургас и Югоизточно държавно предприятие – гр. Сливен ще получат над 42,3 млн. лв., които ще използват за проектиране и строителство на пътища. За целта правителството одобри изменение на мярката „Регионални пътища“ по приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“ на програмата, с което се дава „зелена светлина“ за изпълнение на мащабния проект. Той ще кандидатства за финансиране и от Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.

[Повече информация](#)

Летище Варна с 13 маршрута до 9 държави през Зима 2023/24

С интересни маршрути и с удобна честота на полетите Летище Варна, част от „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт“ АД, ще започне своето зимно разписание, което влиза в сила от 30 октомври 2023 г.

Жителите и гостите на града ще имат възможност да преоткрият 13 утвърдени дестинации до 9 държави.

[Повече информация](#)

4 нови маршрута ще обслужва Летище Бургас през 2024 г.

4 нови маршрута ще обслужва Летище Бургас догодина. „Тази година обслужваме полети до 27 държави, около 78 дестинации. Ние възстановяваме маршрути, които са изпълнявани в годините преди Ковид. За следващата година мога да обявя 4 нови маршрута – Ливърпул, Талин, Франкфурт, Лондон Саутенд. Лондон Саутенд е летище, което до момента не са изпълнявани полети от Летище Бургас, така че е интересна дестинация. Рано е още да правим анализ на 2024 г., да се надяваме, че ще има и други нови дестинации“, обясни директорът на аеропорта Георги Чипилски за БНР.

За поредна година от Летище Бургас ще се осъществяват полети само до една дестинация през зимните месеци.

„Имаме само един планиран полет през зимата до Лондон Лутън, но той е с повишена честота. Миналата година беше два пъти седмично, тази година е три пъти седмично. Дискусиите, които проведохме с различни авиокомпании, заедно с Общините от Южното Черноморие за планиране на повече полети през зимата, към момента нямат резултат. Нашите усилия са насочени не само към зимните полети, но и към крилата на сезона. Във връзка с климатичните промени месеците октомври и септември са прекрасни за туризъм“, коментира Чипилски. Той допълни, че тази година отново има увеличение на полетите. Една от причините за това е, че те са започнали активно от 26 март, а последният летен чартър е на 2 ноември до Каунас. Догодина се очаква полетите до различни от Лондон дестинации да започнат още по-рано – от 1 март.

[Повече информация](#)

Златни терени на морето по 150 хил. евро за декар стават никому ненужни

Заливът на плажа Корал - на скалите отгоре вече има хотел, който е на много по-малко от 100 метра от брега на морето. От Резово до Дуранкулак собствениците на имоти на първа линия до морето ще пият по една студена вода. Но не е изключено и да тръгнат да блокират пътища, след като миналата седмица в парламента бе внесена поправка в Закона за устройство на Черноморското крайбрежие. Тя забранява всякакво строителство на 100 метра от брега, и то с подписите не на кой да е, а на Бойко Борисов, Кирил Петков, Христо Иванов и Делян Пеевски, пише ;24 часа“.

Засега надеждите на притежателите на терени, които струват милиони, са, че готвените промени просто няма да минат през пленарната зала или че по някакъв начин ограничението за строителство до 100 метра от брега ще отпадне.

Според сегашните текстове на закона в тази зона и сега е забранено строителството, и то от 2008 г. насам. Но само по принцип, защото в преходните и заключителни разпоредби на закона бе допуснато забраната да не важи за законно изградени и разрешени обекти по действащи подробни устройствени планове.

Коего позволи терени, принадлежащи някога към плажовете, да бъдат отчуждавани, заменяни, реституирани и после включвани в границите на урбанизирани територии. А те после лесно се застрояват с промени в подробните устройствени планове.

Да не говорим за множеството случаи на уедряване на по-малки парцели, които се превръщат в чудесна хапка - на тях може да се построи цял хотелски комплекс, каквито вече има предостатъчно.

Промяната, внесена в парламента точно в разгара на предизборната кампания за местните избори, затваря точно тази вратичка в закона. На практика на 100 метра от морската ивица, а на плажовете за екологичен туризъм Иракли, Карадере и Корал - и на 500 метра, се спира всякакво строителство, независимо какво предвижда устройственият план. Отделно от това промяната задължава местните власти да променят тези планове така, че да не дават възможност за строителство в тази зона занапред.

По Южното Черноморие общините посрещат, меко казано, не особено радостно вестта за промяната, защото сега трябва да прекрояват общите устройствени планове, заради което ще се наложи да спрат планирани инвестиции, частни или обществени.

[Повече информация](#)

Международни новини от България и света

25-а сесия на Генералната асамблея на Световната организация по туризъм към ООН

Министърът на туризма Зарица Динкова е на работно посещение в Самарканд, Узбекистан за участие в 25-а сесия на Генералната асамблея на Световната организация по туризъм към ООН (UNWTO), както и в 120-а сесия на Изпълнителния съвет на COT.

Това е петият мандат на България в Съвета, но сегашният ѝ избор е изключителен успех, защото е постигнат в сериозна конкуренция от 11 европейски държави.

Световната организация по туризъм (COT) е специализирана агенция на ООН и водеща международна организация в областта на туризма. В нея членуват 159 страни и над 500 представители на туристическия бранш.

В рамките на Генералната асамблея ще бъде одобрен и новият състав на Изпълнителния съвет на COT, в който България бе избрана за мандат 2023-2027 в конкуренция от 11 кандидати.

При откриването на сесията генералният секретар на организацията Зураб Пололикашвили очерта водещите международни тенденции в сферата на туризма. Акцент беше поставен върху възстановяването на туристическия сектор след пандемията от COVID-19, влиянието на регионалните конфликти, както и новите възможности за устойчиво развитие на туризма.

Представено беше и предложението на Регионална комисия „Европа“ за нов „Дневен ред за Европа 2030 – туризмът води промяната.“ Чрез него ще се работи за трансформиране на сектора в посока на спазването на екологичните норми, които се налагат в световен мащаб.

Министър Динкова проведе разговори с генералния секретар на UNWTO Зураб Пололикашвили и държавния секретар по туризъм на Испания Росана Морийо.

Потенциалните възможности за партньорство в областта на туризма бяха обсъдени по време на срещата и с Гулнора Рахимова- заместник-министър на икономиката и финансите на Узбекистан.

Министър Динкова разговаря и със съветника по външните работи на министъра на туризма на Израел – Пелег Леви. Тя изрази съпричастността си към човешката трагедия, която се разиграва в Израел. Декларира готовност за съгласуване на нова дата за посещението ѝ в Израел за среща с министъра, веднага щом обстоятелствата го позволят.

[Повече информация](#)

Много туристи избират дестинации като Чехия, България, Ирландия и Дания в края на сезон на безпрецедентни горещи вълни в Средиземноморието

Промените в климата водят до промени в туристическите потоци в Европа, пише Би Би Си.

Потребителите са наясно как климатичните промени се отразяват на времето в Европа и как биха могли да повлияят почивката им. Това оказва значителен ефект върху пътническите потоци в Европа.

Междувременно други места се възползват от тези промени. Повече летуващи избират дестинации с по-умерени температури като Чехия, България, Ирландия и Дания, според Сантандер.

Крайбрежният британски регион Корнуол, известен с плажовете и гледките към океана, отбелязва увеличаване на гостите от страни като Германия, Италия и Нидерландия, посочва Малкълм Бел, изпълнителен председател на организацията Visit Cornwall. Вярваме, че това отчасти се дължи на по-хладния климат, казва той.

[Повече информация](#)

Конфликтът в Близкия изток засегна сериозно туризма в Израел и Западния бряг

В началото на месец октомври площадите и улиците около църквата "Рождество Христово" във Витлеем бяха пълни с туристи. След атаката на "Хамас" срещу Израел на 7 октомври обаче те пустеят.

"Бизнесът е в застой от началото на войната", казва Еса Абу Дауд, който работи като туристически гид в града. "Пътищата са затворени, никой не може да дойде".

"Разчитаме на туризма, за да живеем. Имаше КОВИД криза, все още не сме се възстановили от нея. Туристите бавно започнаха да се завръщат, а сега всичко отново спря", казва Хадер Хусейн, който продава сувенири във Витлеем.

Хотелите в Израел и палестинските територии - Газа и Западния бряг, са се изпразнили и най-малко шест компании са прекратили изцяло туровете до топ дестинации като Тел Авив и Ерусалим. Два тур оператора са отменили всички пътувания до края на годината.

Круизните кораби пък избягват израелските пристанища, а големите авиокомпани спряха полетите си до и от Израел за неопределено време.

[Повече информация](#)

Битката между Ryanair и WizzAir се нажежава

Ryanair се стреми да удвои дела си на бързо растящия полски пазар и да разшири като цяло дейността си в Източна Европа през следващото десетилетие, като така нажежи допълнително битката с WizzAir, съобщава Ройтерс, като се позовава на представители на бранша.

Ryanair, чиято стратегия досега даде предимство на компанията в Ирландия, Италия и голяма част от Западна Европа, планира да направи същото и в източната част на континента. Превозвачът вече лети до дузина полски летища, а има и девет бази в страната, посочва главният му изпълнителен директор Майкъл О'Лиъри. "Когато и където и да се сравним с WizzAir, става ясно, че цените и разходите ни са по-ниски", казва той.

О'Лиъри дава като пример за стратегията на компанията Албания. Ryanair планира да открие тази зима нови 25 маршрута от страната, за да изпревари конкурента си.

Но и WizzAir не стои със скръстени ръце. Компанията планира до 2038 г. да удвои броя на самолетите, с които сега лети, а предстои съвсем скоро да обяви 35 нови само в Полша, казва главният изпълнителен директор Йозеф Варади. "Стремим се към двуцифрен растеж ежегодно през следващите 7-8 години", посочва той.

С население от близо 40 милиона души Полша е без съмнение най-апетитният нов пазар в Европа. А с увеличението на разполагаемия доход и търсенето на пътувания в страната расте, отбелязва агенцията.

"Тези хора стават по-богати. А когато забогатееш, започваш да летиш повече", казва Джейми Линдзи, инвеститор в "Артемис инвестмънт мениджмънт" (Artemis Investment Management), която притежава дял в Ryanair.

По информация на фирмата за анализ на данни Ай Би Ей (IBA) нискобюджетните превозвачи владеят сега около 59 на сто от авиационния пазар в Полша спрямо 31 на сто през 2021 г. Очакванията са делът им да расте, тъй като все повече поляци пътуват с цел туризъм и работа, но не напускат страната, казва Михал Качмаржик, главен изпълнителен директор на "Бъз" (Buzz), чартърно подразделение на "Райънеър", базирано във Варшава. Той посочва, че "Бъз" и Ryanair се фокусират върху развитието на регионалните летища като Модлин, недалеч от Варшава, или Катовице, близо да Краков.

И за Ryanair, и за WizzAir експанзията е свързана с придобиването на нови самолети. Ирландската компания поръча по-рано тази година 300 броя, като немалка част от тях ще отидат именно в Полша, посочва Качмаржик.

[Повече информация](#)

Туризмът - ключ за постигане на ръст от 3% на БВП на Гърция през 2024 г.

Гръцкото правителство си поставя амбициозна цел за икономически растеж през 2024 г. според проектобюджета, внесен в парламента. Нестабилната икономическа и геополитическа среда обаче може да затрудни постигането на целта от 3% увеличение на brutния вътрешен продукт (БВП), отбелязва агенцията.

Ръст на БВП от 3% е значително по-висок от прогнозите, направени за еврозоната (1,3%) и Европейския съюз (1,4%). Според анализаторите гръцкото министерство на икономиката и финансите е наясно с трудностите, но е уверено, че гръцката икономика може да разчита на определени стълбове за растеж, за да постигне целта си през 2024 г.

Има два ключа за подпомагане на растежа на икономиката: туризмът, който показва признаци на сила и растеж, и инвестициите, които се очаква да получат допълнителен тласък, след като Гърция получи инвестиционен рейтинг. От друга страна, има фактори, които могат да подкопаят планираното и да предизвикат сътресения в икономиката. Първият е свързан с напрежението в Близкия изток и опасенията за скок на международните цени на петрола, нещо, което на свой ред може да поднови инфлационния натиск.

Ключовете към икономически растеж са:

1. Инвестиции. Министерството се фокусира върху привличането на инвестиции през 2024 г. и очаква инвестициите да нараснат с 12,1%. Правителството се надява тази година да получи инвестиционната оценка от големите агенции за кредитен рейтинг, ход, който ще върне страната обратно на инвестиционната карта.

2. Туризмът. Гърция ще постави нов рекорд по приходи и туристи тази година, като надскочи предишния рекорд от 2019 г. Очаква се приходите от туризъм да достигнат 20 милиарда евро през 2023 г., добавяйки още един милиард евро през 2024 г.

Същевременно опасенията за забавяне се дължат на следните фактори:

1. Енергетика. Поради кризата в Близкия изток петролът, природният газ и електричеството са неизвестни фактори.

2. Инфлация. Индексът на потребителските цени показва ясни признаци на снижаване през последните няколко месеца и може да падне под 2% до края на годината. Нов енергиен шок обаче може да поднови инфлационния натиск.

[Повече информация](#)

Ръст на туристите в Кипър с 17,9% през септември и с 24,3% за първите 9 месеца на 2023 г.

Кипър отбеляза забележителен ръст от 17,9% на туристите през септември 2023 г. в сравнение със септември 2022 г., като увеличението за първите девет месеца на годината е 23,4%, предаде за БТА кипърската агенция КНА, позовавайки се на данните на Статистическата служба на Кипър.

Общият брой на туристите в страната през септември 2023 г. достигна 487 350, при 413 382, регистрирани през септември 2022 г. Увеличението през септември е част от по-широка тенденция, при която се наблюдава увеличение от 23,4% в броя на туристите в периода януари-септември 2023 г. - общо 3 136 145, при 2 540 554 през същия период на миналата година.

Великобритания се очертава като основен източник на туристи за Кипър през септември 2023 г. с 34% от общия брой пристигнали (165 869). Израел е на второ място с 11,7% (57 088), трета е Полша с 6,7% (32 530), следват Германия с 5,5% (26 907) и Швеция с 4,6% (22 196).

По-голямата част от туристите посочват ваканцията като основна причина за посещението си в Кипър - 84,1% пристигат за почивка, а 10,3% идват на гости на приятели и роднини, визитата в страната на 5,5% е с бизнес насоченост. За сравнение през септември 2022 г. 86,1% от туристите са пристигнали в Кипър за почивка, 9,1% за посещение на близки, а 4,7% с бизнес цели.

[Повече информация](#)